

Matalaemissiivinen ja tutkasäteitä absorboiva hybridimaali- HYBRIDPAINT

MATINE vuosiseminaari 17.11.2011
Pertti Lintunen, VTT

Tutkimusryhmän jäsenet ja hankkeen koko

Tutkijat jotka mukana VTTltä:

- § Erikoistutkija Pertti Lintunen, vastuullinen johtaja, jauheenvalmistus
- § Erikoistutkija Jani Peltö, polymeerit
- § Erikoistutkija Arto Hujanen, vaimennusominaisuuksien mittaukset
- § Asiantuntijat MATINEn puolelta
  - § Antti Tuohimaa, PvTT
  - § Tiina Niinimäki-Heikkilä, PvTT
  - § Markku Kujala Merivoimat

Hankkeelle myönnetty rahoitus 46000 €, VTT oma rahoitus 11000 €, total 57000€

Matalaemissiivinen ja tutkasäteitä absorboiva hybridimaali- HYBRIDPAINT

Tavoite:

- § Hankkeen tavoitteena on kehittää hybridimaali, jolla on samanaikaisesti tutka-absorptio ja IR- suoja
- § IR- suojassa on tavoitteena matalaemissiivinen ratkaisu, jolloin kuumat kohdat eivät erotu niin helposti ympäristöstä

Toteutus:

- § Tutkia ja kehittää dispersioita, jolloin metallihiutaleet/-partikkelit saadaan keskitetyksi maalin ulkopintaan yhdistettynä tutka-absorptioon
- § valmistaa optimaaliset ominaisuudet omaavia hybridimaaleja, joissa on laskennallisesti riittävä määrä absorboivaa materiaalia sekä parhaan IR-suojan tarjoama rakenne
- § Hybridimaali toteutettiin 2-kerrosrakenteena, jossa maalikerroksessa syvemmillä on tutka-aaltoja absorboiva kerros ja ulkopinnassa IR- suojan antava kerros

Matalaemissiivinen ja tutkasäteitä absorboiva hybridimaali- HYBRIDPAINT

Taustaa:

§ Vuonna 2010 toteutettiin MATINE-projekti ”TSABSO- Termisellä ruiskutuksella tutkasäteitä vaimentava pinta”:

§ Pinnoitusparametrien hallinta halutun pinnoiterakenteen aikaansaamiseksi oli tärkeä osa valmistusketjua: liian kuumat pinnoitusparametrit tuhoavat alkuperäisen materiaalin rakenteen.

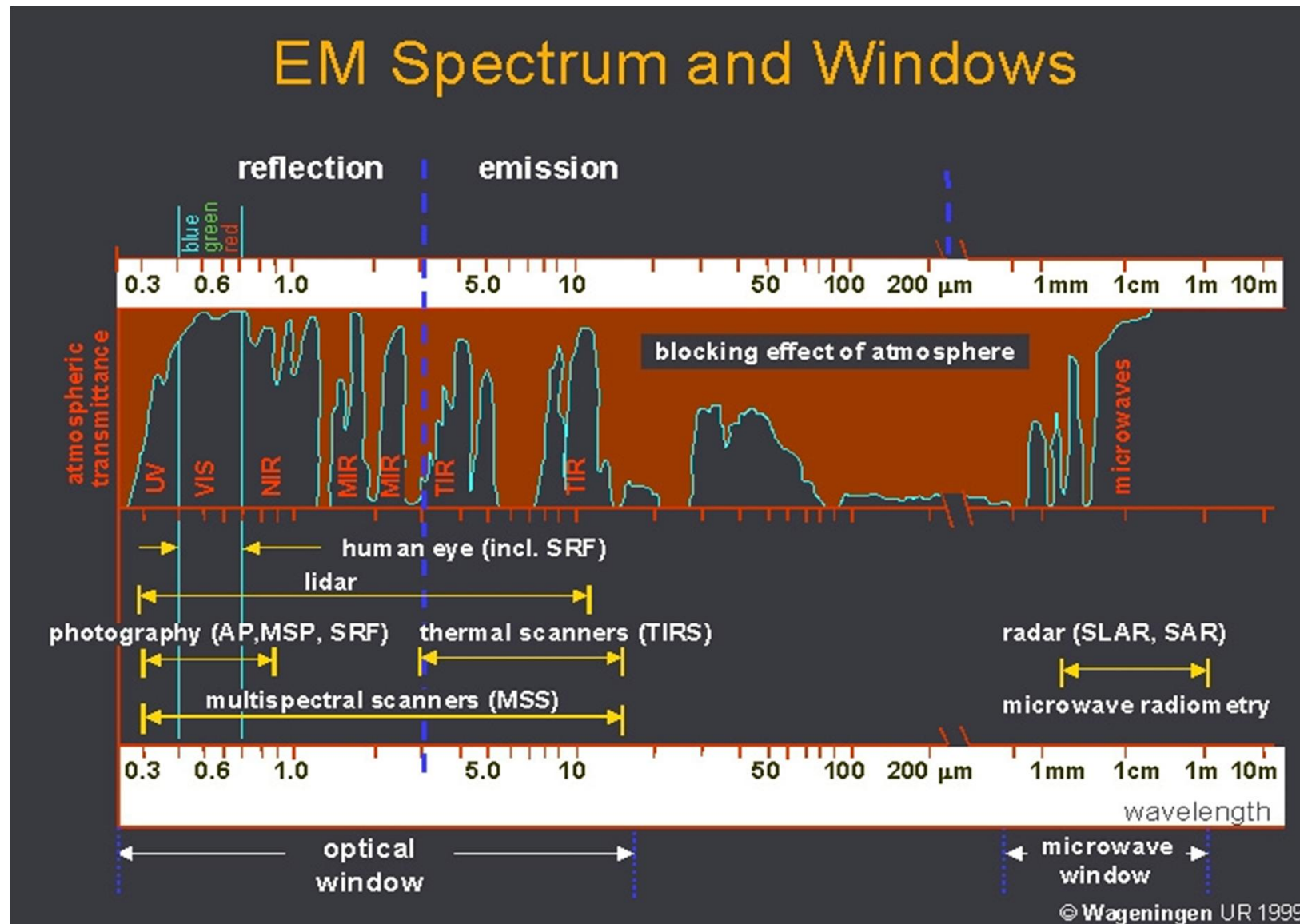
§ Pinnoitenäytteiden mittaustuloksista voitiin määrittää pinnoitteen materiaaliparametrit, jonka pohjalta saatiin laskennalliseksi heijastusvaimennukseksi 6-8 dB.

⇒ HYBRIDPAINT projekti tukee ja luo lisätietoa pinnoitteiden ja maalien käytettävyydestä häiveratkaisuissa

Miksi materiaalilähtöinen lähestymistapa:

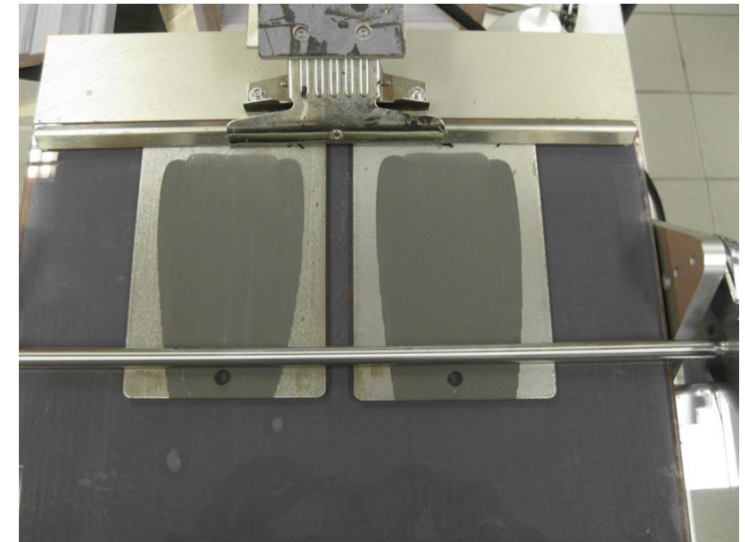
”Vaikeasti havaittavat materiaalit ovat materiaaleja, jotka sovellettuna suojattaviin kohteisiin vähentävät niiden herätettä ja lisäävät siten alustansa mahdollisuuksia välttyä havaituksi tulemiselta ja seurannalta, mikä lisää hengissä selviämisen todennäköisyyttä. Tällaisia materiaaleja ovat erilaiset komposiitit, keraamit, elastomeerit ja maalit sekä pinnoitteet.” Jyri Kosola: ”Teknologisen kehityksen vaikutuksia sodankäyntiin 2015-2025”

Sähkömagneettisen säteilyn spektri

Koelevyjen lakkaukset

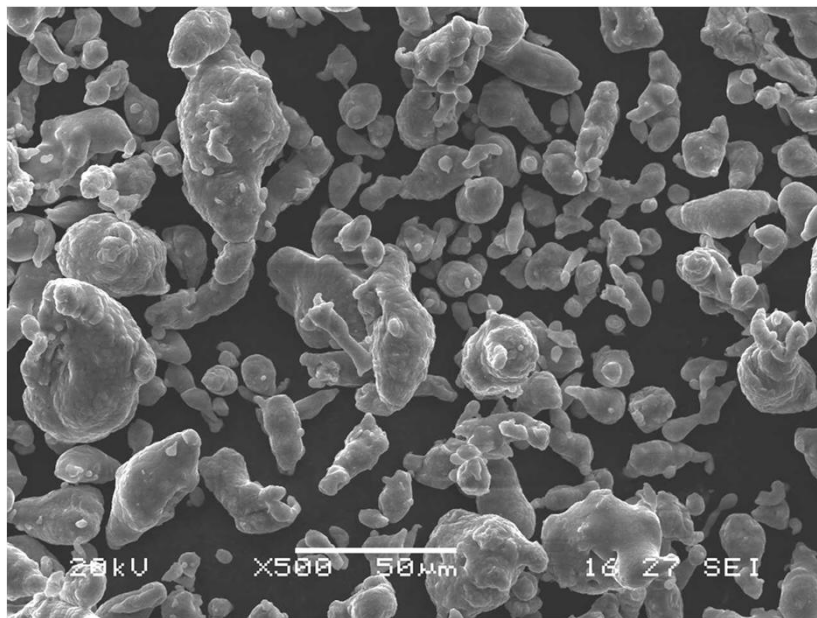
- Lakkamatriisiksi valittiin 2 komponenttinen polyuretaanilakka, joka koostuu ns. muoviosasta ja kovetteesta
- Täyteaineiksi valittiin Al- hiutaleet sekä Fe- partikkelit
- Ensimmäiset koesarjat täyteaineistetuille lakoille tehtiin pensselöimällä
- Varsinaiset koelevyt lakattiin contol coaterin avulla, jossa pinnoite levitetään tankojen avulla.
- Tämä lakkaustapa mahdollistaa toistettavien pinnoitekerrosten aikaansaamisen
- Emissiviteettimittauksia (IR) varten lakattiin ns. Q- levyt, jotka olivat terästä ja sopivat lämpöhaudemittauksiin
- Mikroaaltoabsorptiomittauksia varten lakkaukset tehtiin lasialustalle
- Projektin aluksi valmistettiin mittauksia varten erikseen pelkästään Al- pitoisia tai Fe- pitoisia lakkakerroksia
- Kun sopivat täyteainepartikkelimäärät olivat löytyneet yhdistettiin Al- ja Fe- pitoiset lakkakerrokset samaan mittausnäytteeseen
- Yhdistelmäkerroksen emissiviteettiä ja mikroaaltoabsorptio- vaimennus mitattiin keskenään samankaltaisista näytteistä

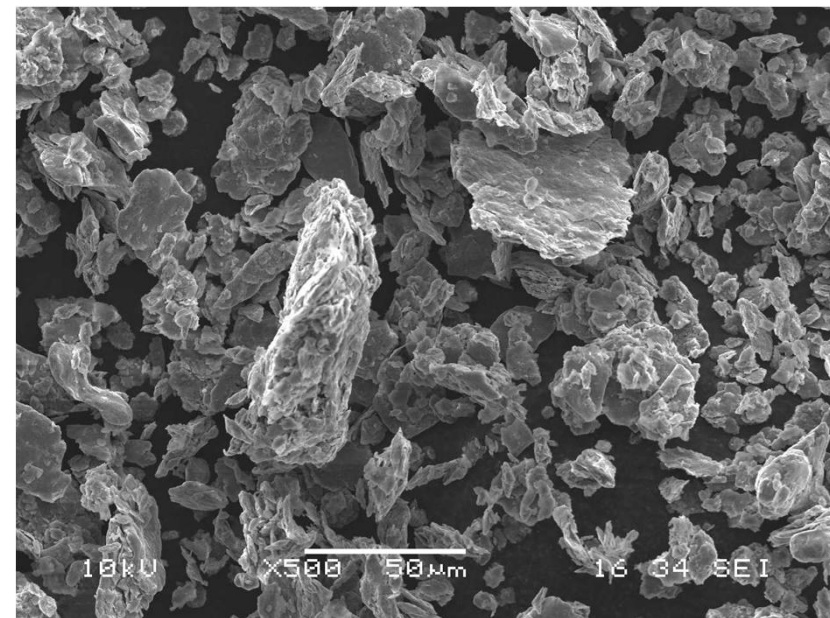

Lakan täyteainepartikkelit

§ SEM- kuvat Al- jauheesta ennen ja 2 h myllytyksen jälkeen

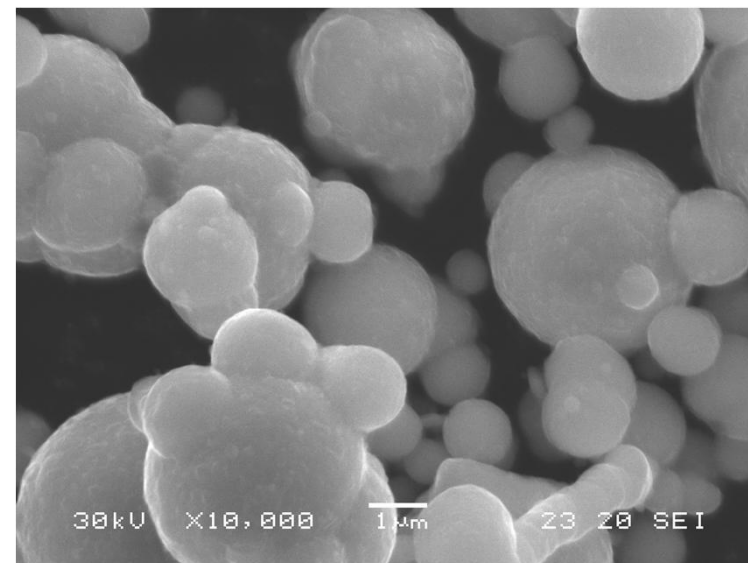
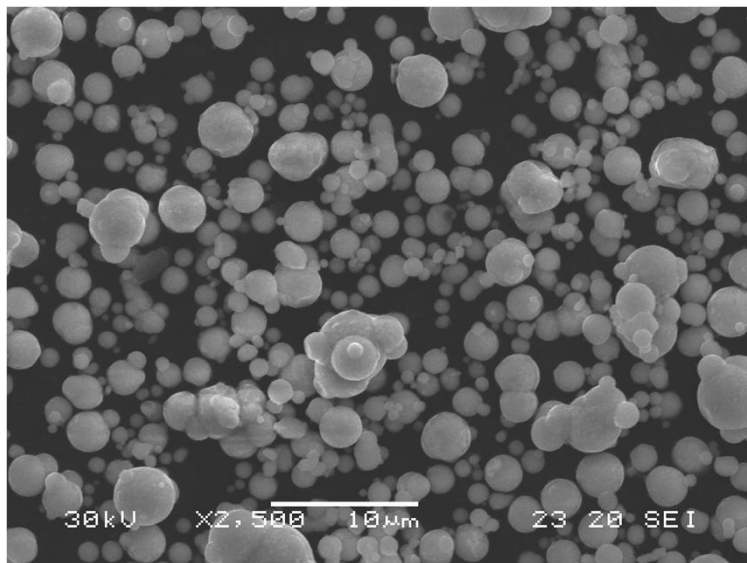
Al- jauhe lähtötilanne

Al- jauhe 2 h myllytyksen jälkeen

Lakan täyteainepartikkelit

§ SEM- kuvat Fe- jauheesta

EW – standard grade for broadband absorption

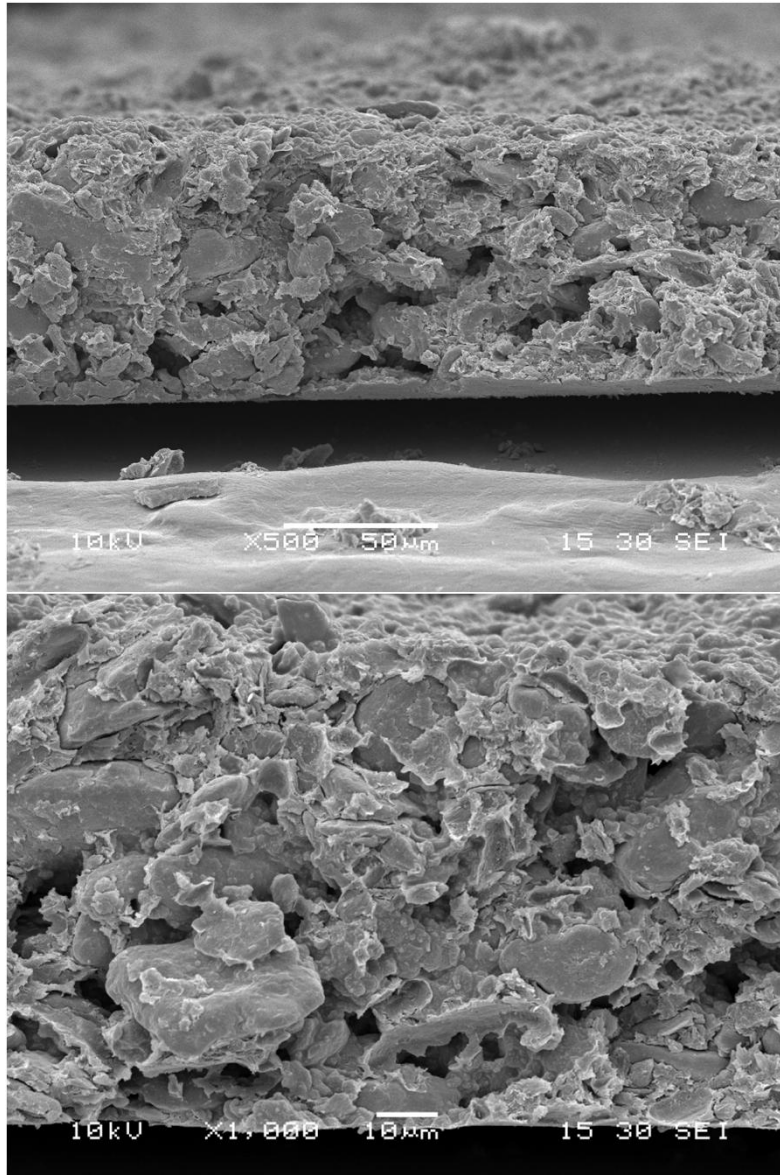
Mechanically hard CIP grade, silicated, >97.0% Fe,

3 μm avg particle size

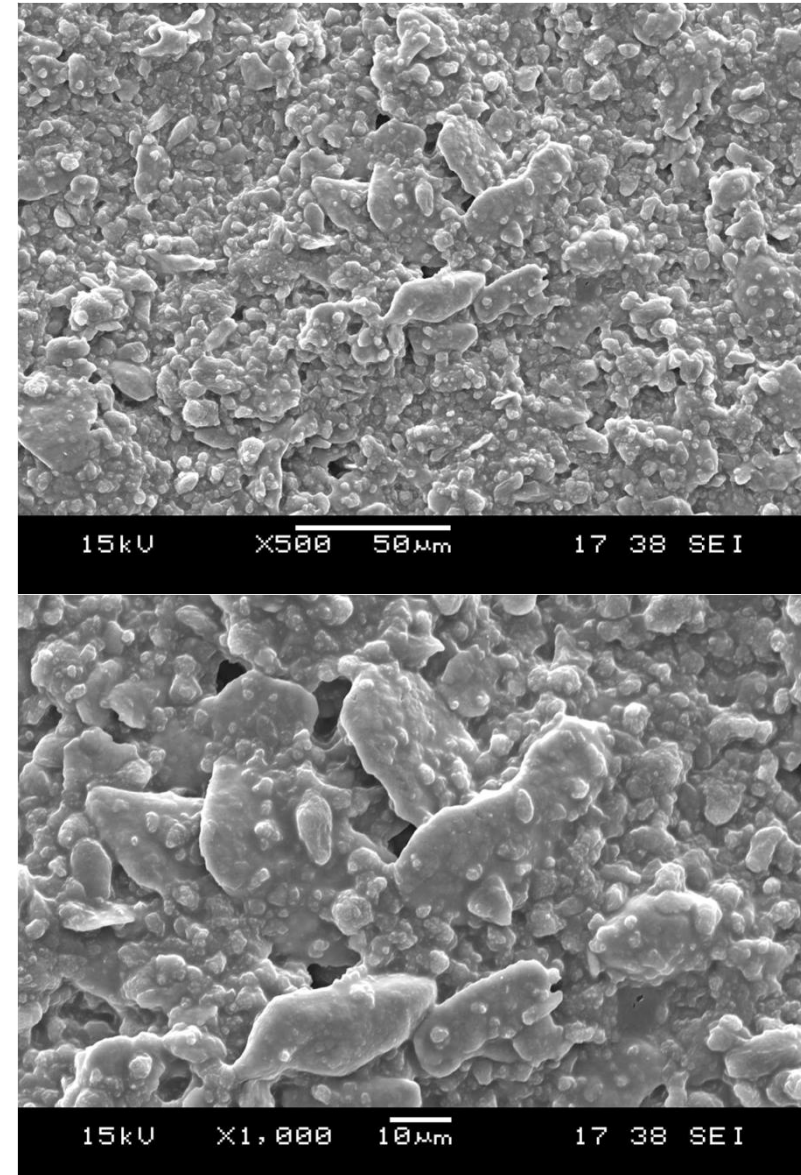

SEM- kuvat Al-pitoisesta lakkakerroksesta

Poikkileikkaus

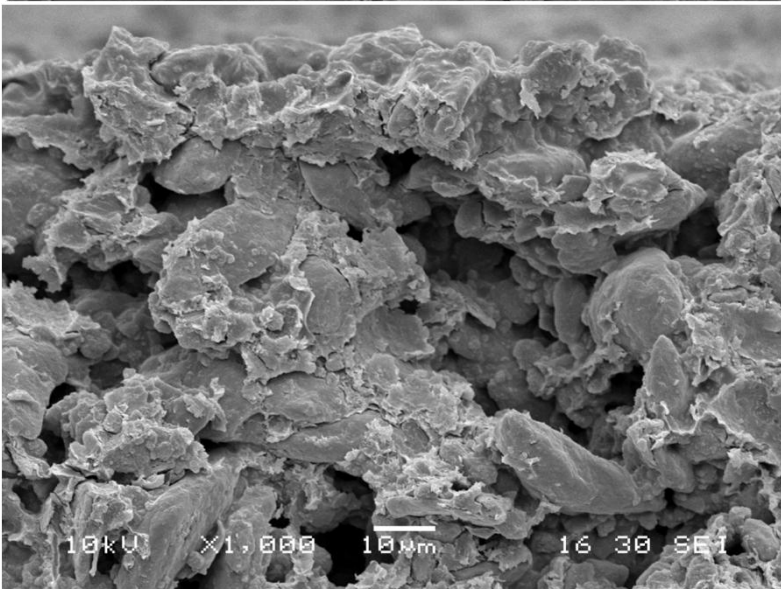
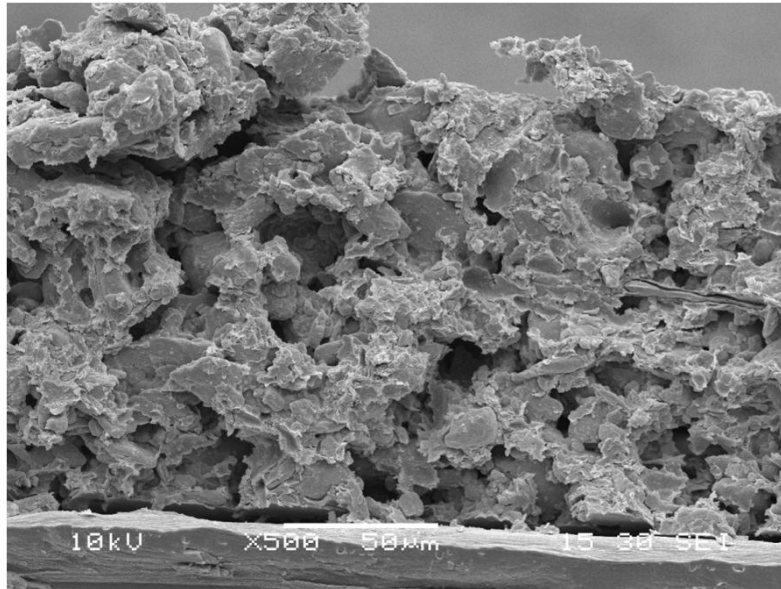
Pinta

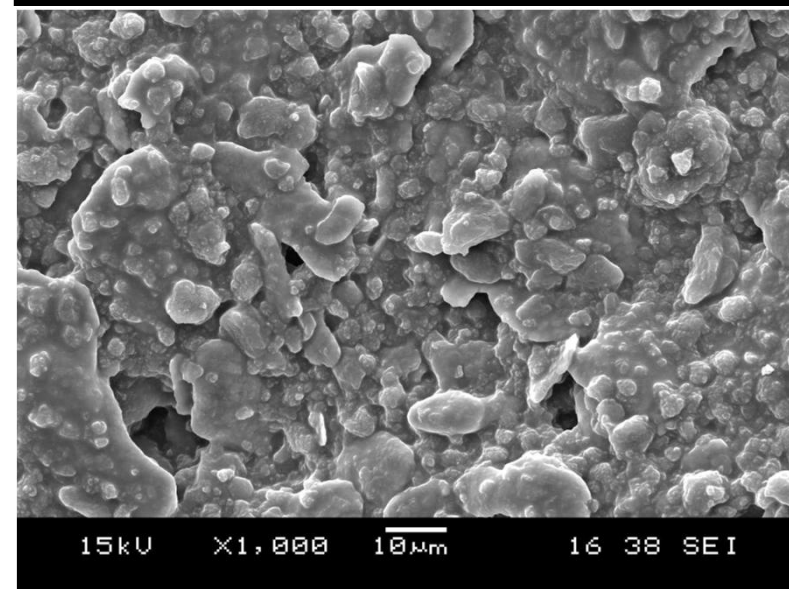
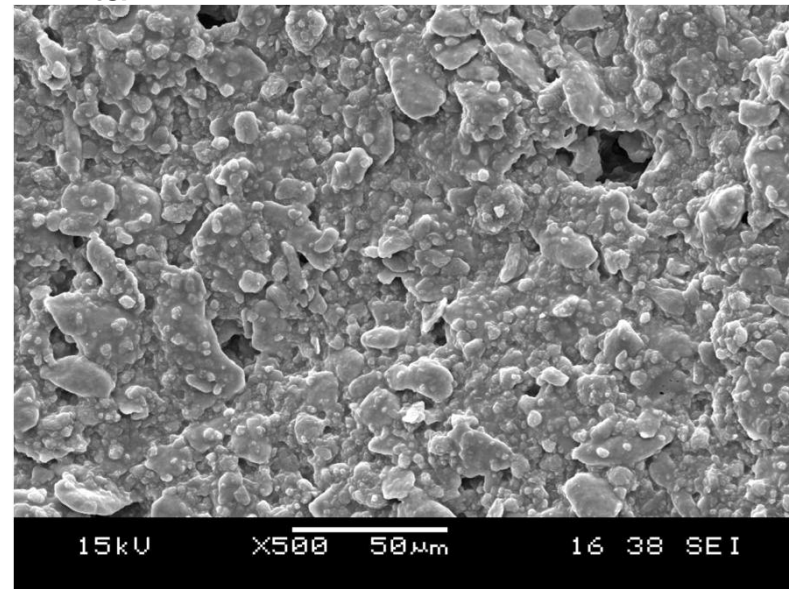

SEM- kuvat lakkakerroksesta, suurempi Al-%

Poikkileikkaus

Pinta

Emissiviteettimittausten koejärjestely PvTT Lakiala

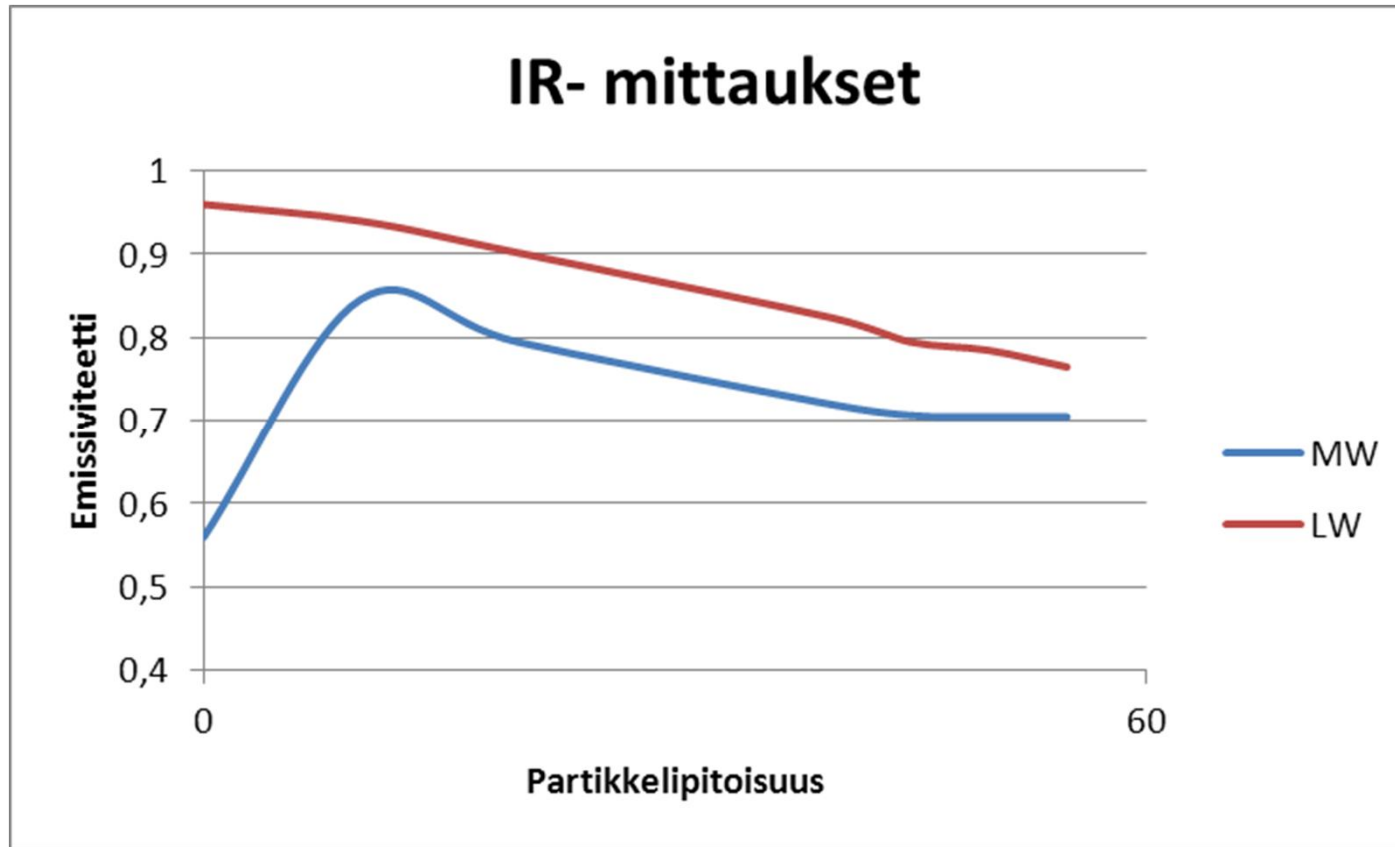

IR- kamerat:

- mittausalueet 3-5 μm , MW
- ja 7,5-9.5 μm , LW

Näytepaneeli, lämpöhaude
näytteiden takana

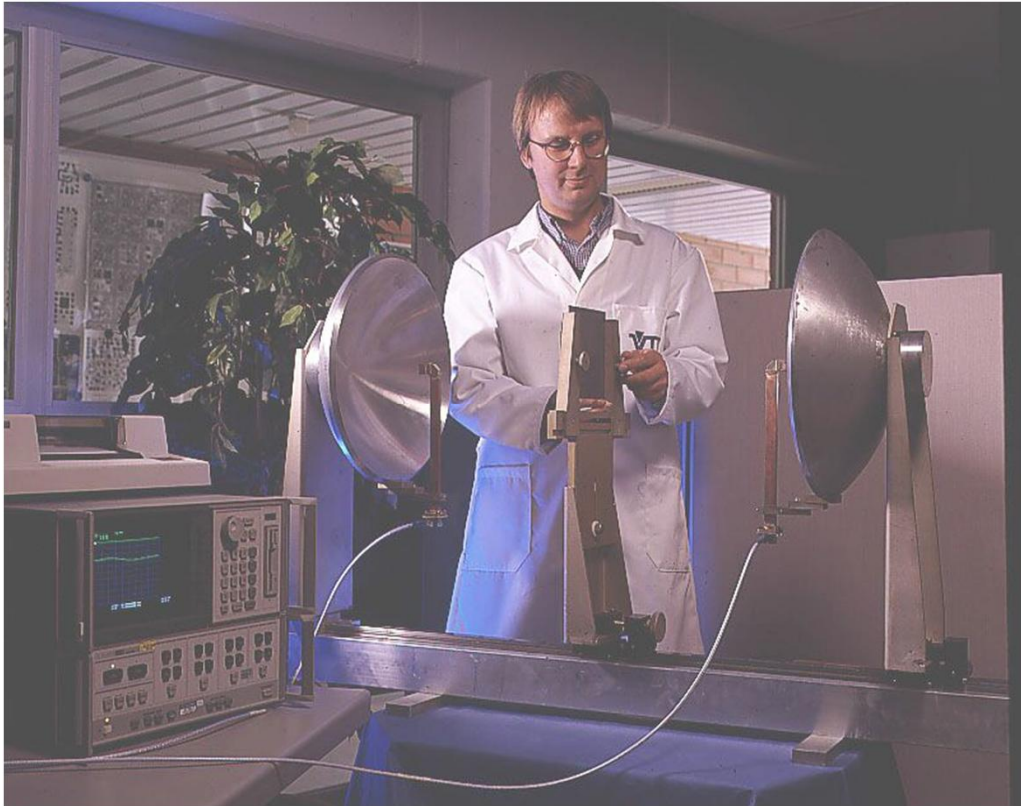
Emissiviteettiarvot

- Fe+Al- pitoisen lakkakerroksen emissiviteettiarvot:
  - MW-ikkunassa 3-5 μm ~0.74
  - LW-ikkunassa 7,5-9,5 μm ~0,83

Mikroaaltoabsorption mittausjärjestely

Free space measurement setup

- Two free space measurements setups
- Frequency ranges= 5-8.6, 8-12, 10-18, 26-50, 50-75, 75-110 GHz

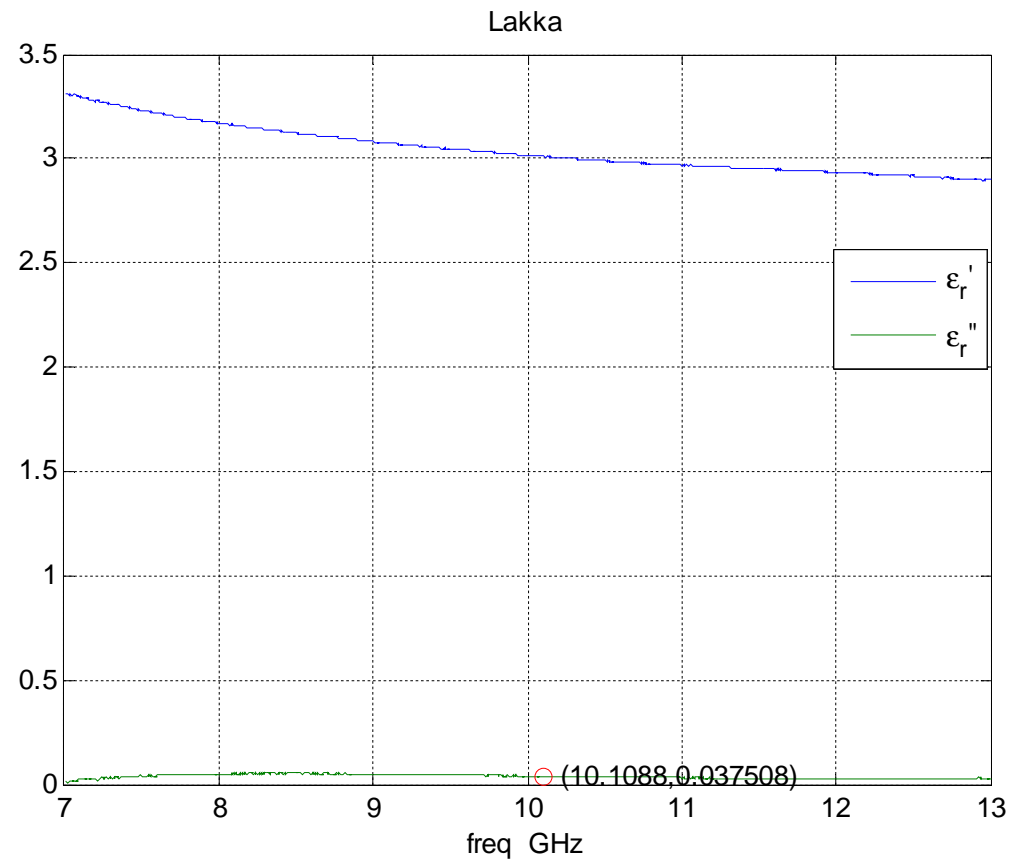
Both electric and magnetic parameters of the sample can be calculated

- Näytealustamateriaaliksi valittiin lasi, joka sähköisesti ja magneettisesti riittävän häiriötön
- Lasilevyn koko 100x100 mm

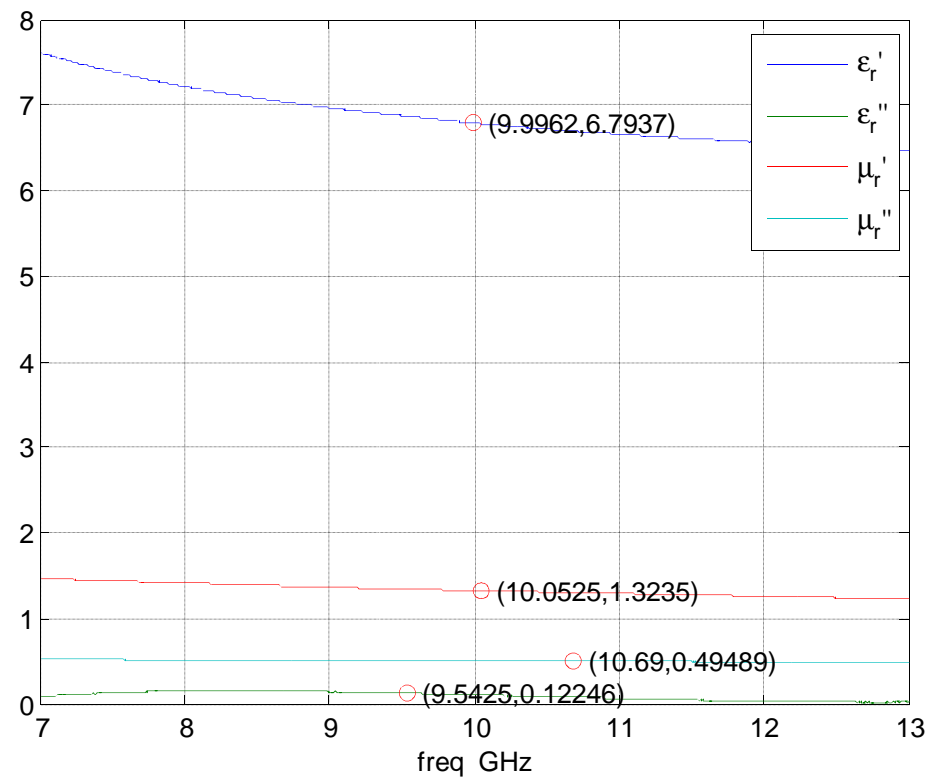
Calculated material parameters of coating layer

Lakka

Calculated material parameters of coating layer

FE + Al

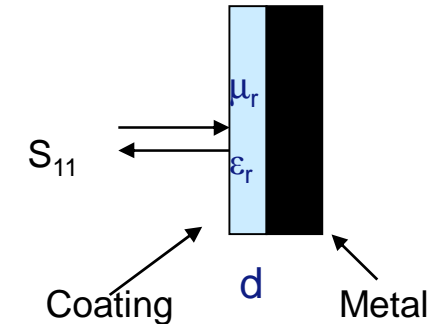

Wave reflection for coated metal

Reflection from single layer coating can be expressed with simple formulas

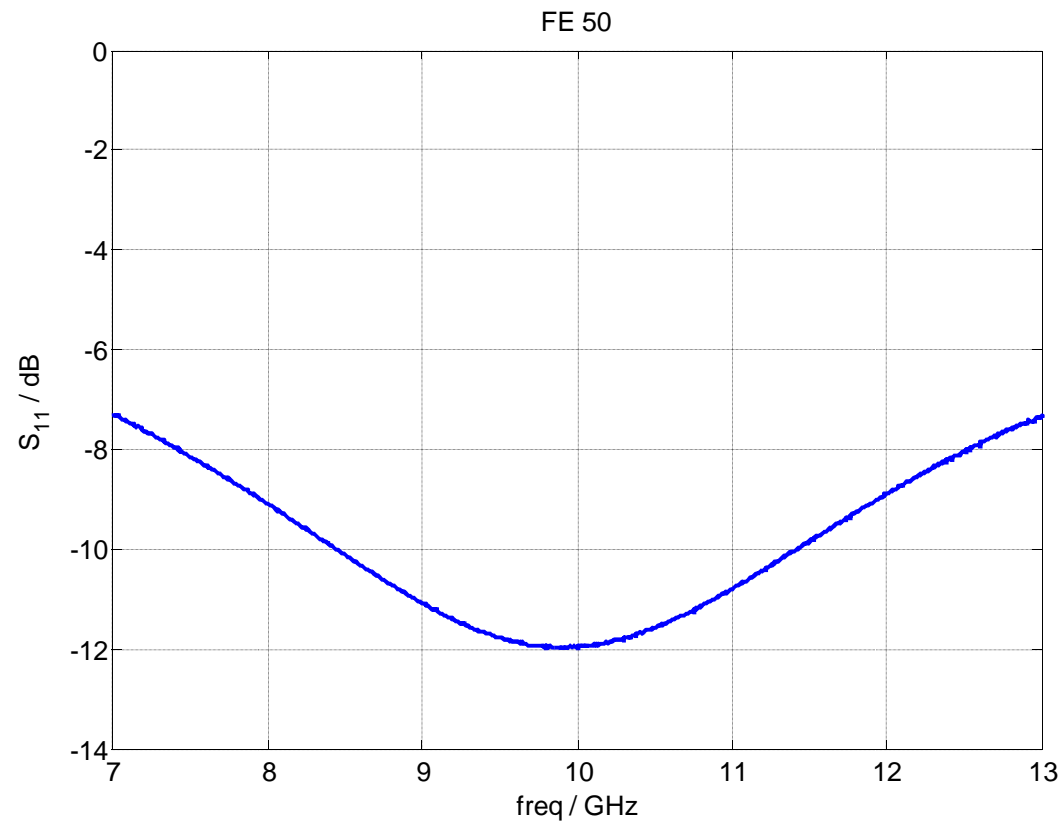
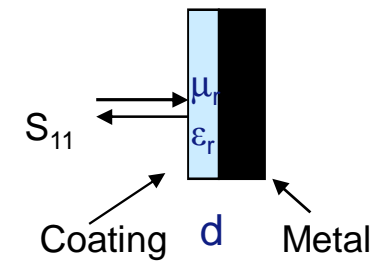
$$S_{11} = \frac{Z_{in} - \eta_0}{Z_{in} + \eta_0} \quad \text{In dB format } S_{11} = 20 \text{Log}_{10} \left| \frac{Z_{in} - \eta_0}{Z_{in} + \eta_0} \right|$$

$$Z_{in} = \eta_0 \sqrt{\frac{\mu_r}{\epsilon_r}} \text{Tanh} \left(j \frac{2\pi f}{c_0} d \sqrt{\epsilon_r \mu_r} \right)$$

Reflection from multi layer coating can be expressed basically in the same manner, but Z_{in} formula is much complicated

Calculated reflection from coated metal plate with optimum layer thickness

Yhteenveto

§ Täytepartikkelit jakautuvat tasaisesti läpi kerroksen tässä partikkeli-lakka systeemissä

IR

§ Täyteainepitoisuuden ja emissiviteettiä arvon välille löytyi johdonmukainen riippuvuus

§ Emissiviteettitaso voidaan säätää tasolle 0.7-0.77

Mikroaalto

§ Puhdas lakka on kohtuullisen vähähäviöistä ($\epsilon_r \approx 3 - j0.037 @ 10\text{GHz}$)

§ Lakkaan sekoitettu rautakarbonyyli näyttää toimivan kohtuullisen hyvin ($\epsilon_r \approx 6.1 - j0.09$; $\mu_r \approx 1.35 - j0.5 @ 10\text{GHz}$)

§ Ohuella alumiinihiutalepinnoitteella ei ole merkittävää vaikutusta yhdistelmäkerroksen sähkömagneettiseen toimintaan

§ Optimaalinen vaimennus metallin päällä noin 12 dB, taajuusalueella 10 GHz:llä

VTT

**VTT luo teknologiasta
liiketoimintaa**